

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-II Examination
Education (Open Elective) Paper-II
Educational Sociology: OEEDU01202
Subject Code: 230103

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 An example of a primary group is-----.
A. Nation B. Political Question C. Family D. Neighbor- Neighbor
- 2 The main factor that brings about social change is---.
A. Religion B. State C. Language d. Education
- 3 Modernization means--- .
A. Traditionality B. Progressivism C. Industrialization D. Westernization
- 4 A family is a group of---- type.
A. Primary B. One C. Secondary C. Tertiary D. Fourth
- 5 Entertaining is the function of group communication media stated by---.
a. Brown b. Moore c. Otoway d. Spencer
- 6 --- ----is called the fourth pillar of Democracy
a. Doordarshan b. Newspaper c. Literature d. Akashvani
- 7 Today everyone looks at ----- as the best means of entertainment.
a. Newspaper b. Television c. Radio d. Literature
- 8 Among the tools of public relations----- is the best tool.
a. Doordarshan b. Newspapers c. Akashvani d. Literature
- 9 As a solution to the serious problem of children of sugercane workers being deprived of education.... was created.
a. Labor School b. Handicapped School c. Sugar School d. juice school
- 10 A student having to spend more than one year in the same class is called....
a. Drop out b. Stagnation c. Replication d. None of these
- 11 Dropout by a student before completing a particular academic course is academic----- Yes.
a. Stagnation b. Drop out c. Replication d. None of these

- 12 Due to poverty----- values are deteriorating.
a. Aesthetic b. Moral c. Scientific d. Psychological
- 13 The real mastermind of social change and social control is -----.
a. Society b. Parents c. Teacher d. Students
- 14 The environment of the school should be socially ideal and exemplary for the school to become center of society.
a . Social b. Educational c. Cultural d . Intellectual
- 15 George Pen----- book is useful for studying educational sociology.
a. Republic b. Social Studies c. The School and Society d.Principles of Education Sociology

Q.2.Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Meaning of Educational Sociology
- 2 Conflicts and Competitions
- 3 Necessity of Newspapers
- 4 Illiteracy

Q.3.Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain School is center of social change.
- 2 Explain nature of secondary social group and write importance of it.
- 3 What is the important function of mass communication media?
- 4 Explain the function of television by stating the nature of television.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain nature of primary social group and write importance of it.
 - 2 Explain different Educational problems in urban India
-

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 प्राथमिक समूहाचे----- हे उदाहरण आहे.
अ. राष्ट्र ब.राजकीय प्रश्न क.कुटुंब ड.शेजारी- शेजारी
- 2 सामाजिक परिवर्तन घडवून आणणारा मुख्य घटक---- आहे.
अ.धर्म ब.राज्य क. भाषा ड.शिक्षण
- 3 आधुनिकीकरण म्हणजे--- होय.
अ.परंपरागत ब.प्रगतीसूचकता क.औद्योगीकरण ड.पाश्चात्पीकरण
- 4 कुटुंब हा----- प्रकारचा समूह आहे.
अ.प्राथमिक ब.एक क.दुय्यम क.तृतीय ड.चतुर्थ
- 5 'करमणूक करणे हे समूहसंपर्क साधनाचे कार्य आहे', असे---- यांनी सांगितले.
अ.ब्राऊन ब.मूर क.ऑटोवे ड.स्पेन्सर
- 6 लोकशाहीचा चौथा स्तंभ----- ला म्हणतात.
अ.दूरदर्शन ब.वृत्तपत्र क.साहित्य ड.आकाशवाणी
- 7 आज--- कडे सर्वजण मनोरंजनाचे सर्वोत्कृष्ट साधन म्हणून पाहतात.
अ.वृत्तपत्र ब.दूरदर्शन क.आकाशवाणी ड.साहित्य
- 8 जनसंपर्क साधनांपैकी--- हे सर्वोत्तम साधन होय.
अ.दूरदर्शन ब.वृत्तपत्रे क.आकाशवाणी ड.साहित्य
- 9 ऊसतोडणी कामगारांची मुले शिक्षणापासून वंचित राहतात या गंभीर समस्येवर उपाय म्हणून.... ची निर्मिती करण्यात आली.
अ.कामगार शाळा ब.अपंग शाळा क.साखर शाळा ड. रसशाळा
- 10 विद्यार्थ्याला एकाच वर्गात एकापेक्षा अधिक वर्षे काढावी लागणे याला..... असे म्हटले जाते.
अ. गळती ब.स्थगन क.आवृत्ती ड.यापैकी नाही
- 11 विशिष्ट शैक्षणिक कोर्स पूर्ण करण्या अगोदर विद्यार्थ्याने शिक्षण सोडून देणे म्हणजे शैक्षणिक----- होय.
अ. स्थगिती ब.गळती क.आवृत्ती ड.यापैकी नाही
- 12 दारिद्र्यामुळे----- मूल्यांचा न्हास होत आहे.
अ.सौंदर्यात्मक ब.नैतिक क.वैज्ञानिक ड.मानसिक
- 13 सामाजिक परिवर्तनाचा व सामाजिक नियंत्रणाचा खरा सूत्रधार----- आहे.
अ.समाज ब.पालक क.शिक्षक ड. विद्यार्थी
- 14 शाळा हे समाजाचे----- केंद्र बनण्यासाठी शाळेचे वातावरण सामाजिक दृष्ट्या आदर्श व अनुकरणीय असले पाहिजे.
अ. सामाजिक ब. शैक्षणिक क. सांस्कृतिक ड.बौद्धिक

15 जॉर्ज पेनचा----- हा ग्रंथ शैक्षणिक समाजशास्त्राचा अभ्यास करण्यास यास उपयुक्त ठरतो.

अ. रिपब्लिक ब.सोशल स्टडीज क. द स्कूल अँड सोसायटी ड.प्रिन्सिपल्स ऑफ एज्युकेशन

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शैक्षणिक समाजशास्त्राचा अर्थ
- 2 संघर्ष व स्पर्धा
- 3 वृत्तपत्रांची आवश्यकता
- 4 निरक्षरता

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 शाळा हे समाज परिवर्तनाचे केंद्र आहे स्पष्ट करा
- 2 दुय्यम सामाजिक समूहाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व लिहा
- 3 समूह संपर्क माध्यमांची महत्त्वाची कार्ये कोणती?
- 4 दूरदर्शनचे स्वरूप सांगून दूरदर्शनचे कार्य स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 प्राथमिक सामाजिक समूहाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व लिहा.
- 2 भारतातील शहरी भागातील विविध शैक्षणिक समस्या स्पष्ट करा

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-II Examination
Education (Open Elective) Paper-II
Educational Sociology: OEEDU01202
Subject Code: 230103

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 प्राथमिक समूहाचे----- हे उदाहरण आहे.

अ. राष्ट्र ब.राजकीय प्रश्न क.कुटुंब ड.शेजारी- शेजारी

Option 3

2 सामाजिक परिवर्तन घडवून आणणारा मुख्य घटक----- आहे.

अ.धर्म ब.राज्य क. भाषा ड.शिक्षण

Option 4

3 आधुनिकीकरण म्हणजे----- होय.

अ.परंपरागत ब.प्रगतीसूचकता क.औद्योगीकरण ड.पाश्चात्त्यीकरण

Option 3

4 कुटुंब हा----- प्रकारचा समूह आहे.

अ.प्राथमिक ब.एक क.दुय्यम क.तृतीय ड.चतुर्थ

Option 1

5 'करमणूक करणे हे समूहसंपर्क साधनाचे कार्य आहे', असे----- यांनी सांगितले.

अ.ब्राऊन ब.मूर क.ऑटोवे ड.स्पेन्सर

Option 1

6 लोकशाहीचा चौथा स्तंभ----- ला म्हणतात.

अ.दूरदर्शन ब.वृत्तपत्र क.साहित्य ड.आकाशवाणी

Option 2

7 आज----- कडे सर्वजण मनोरंजनाचे सर्वोत्कृष्ट साधन म्हणून पाहतात.

अ.वृत्तपत्र ब.दूरदर्शन क.आकाशवाणी ड.साहित्य

Option 2

8 जनसंपर्क साधनांपैकी----- हे सर्वोत्तम साधन होय.

अ.दूरदर्शन ब.वृत्तपत्रे क.आकाशवाणी ड.साहित्य

Option 1

9 ऊसतोडणी कामगारांची मुले शिक्षणापासून वंचित राहतात या गंभीर समस्येवर उपाय म्हणून.... ची निर्मिती करण्यात आली.

अ.कामगार शाळा ब.अपंग शाळा क.साखर शाळा ड. रसशाळा

Option 3

10 विद्यार्थ्याला एकाच वर्गात एकापेक्षा अधिक वर्षे काढावी लागणे याला..... असे म्हटले जाते.

अ. गळती ब.स्थगन क.आवृत्ती ड.यापैकी नाही

Option 2

11 विशिष्ट शैक्षणिक कोर्स पूर्ण करण्या अगोदर विद्यार्थ्याने शिक्षण सोडून देणे म्हणजे शैक्षणिक----- होय.

अ. स्थगिती ब. गळती क. आवृत्ती ड. यापैकी नाही

Option 2

12 दारिद्र्यामुळे----- मूल्यांचा न्हास होत आहे.

अ. सौंदर्यात्मक ब. नैतिक क. वैज्ञानिक ड. मानसिक

Option 2

13 सामाजिक परिवर्तनाचा व व सामाजिक नियंत्रणाचा खरा सूत्रधार----- आहे.

अ. समाज ब. पालक क. शिक्षक ड. विद्यार्थी

Option 3

14 शाळा हे समाजाचे----- केंद्र बनण्यासाठी शाळेचे वातावरण सामाजिक दृष्ट्या आदर्श व अनुकरणीय असले पाहिजे.

अ. सामाजिक ब. शैक्षणिक क. सांस्कृतिक ड. बौद्धिक

Option 1

15 जॉर्ज पेनचा----- हा ग्रंथ शैक्षणिक समाजशास्त्राचा अभ्यास करण्यास यास उपयुक्त ठरतो.

अ. रिपब्लिक ब. सोशल स्टडीज क. द स्कूल अँड सोसायटी ड. प्रिन्सिपल्स ऑफ एज्युकेशन

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 शैक्षणिक समाजशास्त्राचा अर्थ

Ans:

2 संघर्ष व स्पर्धा

Ans:

3 वृत्तपत्रांची आवश्यकता

Ans:

4 निरक्षरता

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 शाळा हे समाज परिवर्तनाचे केंद्र आहे स्पष्ट करा

Ans:

2 दुय्यम सामाजिक समूहाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व लिहा

Ans:

3 समूह संपर्क माध्यमांची महत्त्वाची कार्ये कोणती?

Ans:

4 दूरदर्शनचे स्वरूप सांगून दूरदर्शनचे कार्य स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 प्राथमिक सामाजिक समूहाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व लिहा.

Ans:

2 भारतातील शहरी भागातील विविध शैक्षणिक समस्या स्पष्ट करा

Ans:
